

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ بیان
۱۳۳۰

پنجمی سنہ
نومبر ۲۰

مجموعہ سی

آختمار قاتوغیقوسلفی [۱]

آختماروان کولنک جنوبنده برکوچوک آطه نك اسمیدر. بو آطه نك محیطی دوت کیلومتر ودر. آختمار یاننده آردرو غرب جهتده غدوج ولیم نامیله اوج کوچوک آطه دها واردر. لیم و غدوج آطه لرنده ارمنی راهیلری اقامت ایدوب آردر آطه سی سککنه دن خالیدر. آختمار غایت قورو و سنکستان بر محلدر. بواسی طاشیان مناستر دخی آثار نادره دن صایلاماز؛ کلیسانک طیش دیوار لرنده قبارتما بعض انجیل عباراتی و تاریخی کتابه لر کوریلور. آختمار قاتوغیقوسلفی الیوم حیزان، شتاق، و وستان و غار جغان قضاری ارمنیلرینه نظارت ایدر. بو مقامه تابع اولارق اللی بش مناستر و اوج یوز ایکی کلیسا واردر. آختمار مناستری میلادک ۹۲۷ (هجری ۳۱۶) سنه سنده ارمنیلرک (آذرونی) سلاله سنک برنجی قرالی اولان قاکینگ طرفدن مانوئل قالفیه انشا ایتدیرلمشدر.

میلادی ۹۰۰ سنه سنده (توئین) شهری دوچار مهاجه اولسی اوزرینه اوراده مقیم عمومی قاتوغیقوس اوخانس - که ارمنیلر بیننده «مورخ» عنوانیله مشهوردر - بر مدت بلاد مختلفه یی طولاشدقدن سوکره ۹۲۷ ده واسپوراغان ایالتنه التجا ایتمش و بو صورتله قاتوغیقوسلق کرسیسی آختماره نقل اولنش ایدی. اوخانس قاتوغیقوسی استخلافاً اوج ذات دها آختمارده عموم ارمنی کلیسایی رئیس روحانیمی صفتیله اجرای وظیفه ایشلر در. میلادک ۹۴۸ تاریخده آنایسا قاتوغیقوس بقرادونی سلاله سنک اجرای حکومت ایلدیکی (آنی) شهری جهته

[۱] قاتوغیقوس، Catholicos روحبه دن مفتیس اولوب عمومی بر رئیس روحانی

دیگدر: قاتوغیقوس رتبه روحانیه اعتباریله بطریقدن بو یوگدر.

کچمش ایسه ده (اردرونی) سلاله سی آختارده کی کرسی بی خصوصی
بر مقام اولق اوزره محافظه ایش در .

۱۰۶۵ سنه سنده قاتوغیوسلنق مقامی کیلیکیا به نقل اولنشد .
اوراده ال اول بوصفی احراز ایدن ذات ایکنجی غره غوریوس در .
۱۱۱۳ ده کیلیکیا ده قاتوغیوسلغه انخاب اولنان اوچنجی غره غوریوس
سنایات کنج اولدیندن آختارده ایفای وظیفه ایدن پستپوس داوید
مومی الیهی طانیهرق قاتوغیوسلنق عنوانی کنیدی ایش در .

داوید پستپوس بوصورته عمومی کرسی به قارشى احترامزلق کوسترمسی
اوزرینه کیلیکیانک « قره طاغ » بلده سنده بر « قونسل » (مجلس روحانی)
اجتماع ایش و بو مجلسک قراریه داوید افوروز اولنشد در . مع مافه کرک
مومی الیه و کرک اخلافی قاتوغیوس عنوانی طاشیمغه دوام ایشلدر در .
حتی قره قویونلردن اولوب ۱۴۳۵ دن ۱۴۶۶ ساله قدر اجرای سلطنت
ایدن جهان شاه داویدک اخلافدن زاخاریا به « بتون ارمنستان قاتوغیوسی »
عنوانیه خطاب ایشلدر .

شوراسی خنی قالمایا که آختار قاتوغیوسلنی ۱۱۱۳ (هجری ۵۰۷)
تاریخ میلادیسندن اعتبار اولتور ایسه ده جزیره مذکوره قاتوغیوسلنی
برایکی دفعه انقطاعه اوغرامشدر . آختار آجیازینه رقیب چیمش ایسه ده
توین ، آرکینا ، آنی ، طاویلور ، زامناطو ، روم قلعه و سبس بلده لری
قاتوغیوسلنق مقری اولوب مذکور کرسی زیرده کی ارقام میلادی اوزره
بلده دن بلده به نقل ایدلش و دیگر قصبه لر خراب اولش ایسه ده سبس
قاتوغیوسلنی الان باقی قالمشدر :

۹۳۱	—	۴۷۸	توین	(۱)
۹۶۷	—	۹۳۱	آختار	(۲)
۹۹۲	—	۹۶۷	آرکینا	(۳)
۱۰۵۴	—	۹۹۲	آنی	(۴)

- (۵) طاویلور ۲۰۵۴ — ۱۰۶۵
 (۶) زامناطو ۱۰۶۵ — ۱۱۶۶
 (۷) روم قلمہ ۱۱۶۶ — ۱۲۹۳
 (۸) سیس ۱۲۹۳ — ۱۴۴۱

بو نقل معاملہ سندن مقصد آجیازین کلیسایہ ارمینی مذہبک مؤسس
 اولان منور غره غوریوسک Grégoire l'illuminateur اماناتیدر.
 بوامانات مؤسس موما الہک صاغ الی ایلہ عصاسندن وقوشاغندن عبارتدر.
 امانات مذکورہ ۱۴۴۱ سنہ میلادیہ سندہ آجیازینہ نقل وایصال ایدلمش
 ایسہدہ آختار قاتوغیقوسلنی ابقا قلنمشدر . آجیازینک عموم مناسٹرلرہ
 تفوقی (منور غره غوریوس) ک کرسیی اولمشندن و امانات مذکورہ یی
 احتوا ایتمہ سندندر .

۱۱۴۲ ، ۱۲۵۹ ، ۱۲۶۰ ، ۱۲۶۸ ، ۱۲۷۱ ، ۱۲۷۳ ، ۱۲۷۴
 و ۱۲۹۳ تاریخچرندہ آختار قاتوغیقوسلنہ دائر باب عالیجہ مخبرات جریان
 ایتمش و آختار قاتوغیقوسلنہ مربوط مؤسسات مذہبیہ نک تمرضدن
 مصونیتی تحت تأمینہ آلمشدر .

آختار آطہ سی ۹۴۰ سنہ ہجریہ سندہ (میلادی ۱۵۳۳)
 قزلباشلردن شرف بک اعدامی ازربنہ ابراہیم پاشا طرفندن فتح و تسخیر
 اولمشدر . فتحی متعاقب کواش قضاسنہ ربط اولندی و ۱۴۵۰۰ آچہدن
 عبارت اولان وارداتی نذر آغا نامندہ برینہ زعامت اولہرق ویرلدی ، برمدت
 صوکر ارجیش قضاسنک یالکز آغاج رسی ایلہ و بعدہ وائہ مربوط کند
 باش نامندہ کی قریہ لک اغنامیلہ برلشدیرلمشدر [۱] . آختار قاتوغیقوسلنہ
 آذررونی قاتوغیقوسلنی دخی دہ نیر . بومرکز روحانی بر قاتوغیقوس و آلتی
 اعضادن مرکب بر مجلس ایلہ اداره اولنیور .

موسی کاظم